

VIKNA KOMMUNE

Rådmannen

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref: Vår ref: Saksbehandler: Arkivkode: Dato:
2017/527-11 Dag Roar Opdal, 74 39 33 91 U43 19.09.2019

Bekjempelsesplan for pankreassykdom (PD) - høringsuttalelse fra Vikna kommune

Bakgrunn

Mattilsynet på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, har utarbeidet et høringsforslag til en bekjempelsesplan for sykdommen PD med høringsfrist 30.09.2019.

Innledning

Kommunestyret i Vikna støtter arbeidet med en bekjempelsesplan for PD. Det er viktig å fokusere på fiskevelferden ved produksjon av oppdrettslaks. Det er derfor et sterkt engasjement for å få til en god løsning for å bekjempe sykdommen, men dette må skje ut fra en langsiktig plan om å utrydde PD langs hele kysten.

Hovedregelen i den nasjonale overvåkningssonen i henhold til PD-forskriften, bygger på rask utslakting/destruksjon når PD påvises. Det er likevel fra departementets side gitt klart uttrykk for at strategien med rask utslakting/destruksjon ikke har fungert i dette området tidligere, og at rask utslakting/destruksjon derfor ikke lenger skal være førstevalget. Denne metoden skal kun være et alternativ i de ekstreme tilfellene. Det vises til uttalelse fra tidl. fiskeriminister Per Sandberg og statssekretær Roy Angelsvik i forbindelse med vedtaket av PD-forskriften. Uttalelsen må anses som en instruks fra departementet i forhold til hvordan PD-utbrudd i produksjonsområde 7 skal håndteres fra fagmyndighetens (Mattilsynets) side.

Innspill

Vikna kommunestyre reagerer svært negativt på følgende forhold:

- Det er sterkt beklagelig at det foreslås å gjeninnføre umiddelbar utslakting/destruksjon («stamping out») ved påvisning av PD i produksjonsområde 7 (PO7) (Pr. mai 2019 gjelder dette kontrollområdet, som ble opprettet 15. desember 2017, fra Skjemta i Flatanger til og med Sømna i Nordland). Mattilsynets pålegg om «stamping out» for å bekjempe PD i Nord-Trøndelag i 2017, førte til massepermitteringer i oppdrettsnæringen. Oppdrettere fikk økte kostnader med utslakting, og tapte inntekter i hundremillionersklassen.

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 74 39 33 00	Bank: 4482.08.10462
Postboks 133, Sentrum	Engasvegen 27	Telefaks: 74 39 00 70	Org.nr.: 944 976 728
7901 RØRVIK	7900 RØRVIK		
Hjemmeside: www.vikna.kommune.no		E-postadresse: vikna@vikna.kommune.no	

Konsekvenser

Konsekvensene av dagens forvaltningsregime nasjonalt og regionalt virker å være mangelfullt gjennomtenkt og utredet. Fakta er at sykdommen nasjonalt sett langt fra er utryddet. Dagens forvaltningspraksis oppleves dermed som svært passiv og urettferdig. Tiltak for å bekjempe PD i endemisk område legges opp til å være på frivillig basis. Takken for det gode arbeidet som er gjort blant aktørene langs Namdalskysten, er at man igjen risikerer permitteringer av ansatte og store økonomiske tap. Dette uten at man kommer nærmere en løsning av problemet.

Tiltak

For å hindre spredning av PD nordover inn i PO7 må det settes inn tiltak der sykdommen er etablert. Kontrollområdeforskriften ser ut til å ha fungert i PO7, det vil være naturlig å tro at denne erfaringen kan overføres til endemisk område. Tiltak som er gjennomført med stort hell er:

- Utvidet kapasitet på brønnbåt for å gjennomføre sikker håndtering av fisk med virus.
- Smolten vaksineres mot PD før utsett.
- Selskapene i Namdalen samarbeider om flere ulike biosikkerhetstiltak.

Kombinasjonen av disse tiltakene har fungert, og ført til at viruset kom under en viss kontroll.

Konklusjon

- Nærings- og fiskeridepartementet må ikke innføre «stamping out» i PO7. Det må settes i gang tiltak som flytter PD-smitten lengre og lengre vekk fra kontrollsonene helt til sykdommen er utryddet totalt fra norskekysten, jf. Veterinærinstituttets konklusjon. Det er for passivt å innta holdningen at problemet ikke kan løses i såkalt endemisk område.
- PD-bekjempelsesplanen må bli en bekjempelsesplan og ikke en ikke-spredningsplan. Langt sterkere tiltak i de områdene PD er etablert må derfor settes i verk. Forutsigbarhet for oppdrettsbedriftene er en forutsetning da konsekvensene av ulik håndtering av PD er svært store. Planen må gi likhet for loven. Det frarådes sterkt at foreslått bekjempelsesplan blir gjort gjeldende gjennom en ny forskrift.
- Det er liten forståelse for at ikke erfaringene fra PO7, når det gjelder bekjempelse av PD, blir krevd utført i andre produksjonsområder. Sykdommen kan bare utryddes hvis man i fellesskap langs hele kysten tar i et krafttak for å bidra til dette.
- Å påføre produsentene langs Namdalskysten en ekstrakostnad som produsentene sør for oss ikke har er uakseptabelt. Fiskevelferden må tas på like stort alvor i produksjonsområdene sør for Skjemta i Flatanger som i PO7. Kostnadene med å bekjempe PD må dekkes av de bedriftene som har PD, jf. prinsippet om at forurenser betaler.
- Generelle nærings- og samfunnsøkonomiske konsekvensene av en utslakting/destruksjon må vektlegges (forholdsmessighetsvurderingen). Samfunnsmessige konsekvenser, inkludert for kommuneøkonomien, må derfor utredes for både endemisk sone og bekjempelsessonen før evt. ny forskrift vedtas.

Med hilsen

På vegne av Vikna kommunestyre

Amund Hellesø
Ordfører

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.